Rhezelius: ... **iuifaʀ · lit · stain · ... iu sun · sin.** — Hadorph o. Helgonius: **uifaiʀ lit+stain hkua u - - kisu · sun sin.** Inskriften var tydligen redan på 1600-talet lika svårt skadad på nedre delen av h. sidan som nu. — Norinder (i: O. Celsius, *SR* 2, s. 428, 737): ... **kaʀ · lit · ... stain · mirsu · sun · sin.** — Dybeck: **uifaiʀ · lit+stain · hk ... su · sun sin.** I andra slingan: ... **þur sin.** — Brate: **uikaiʀ ᛁ li - ᛁ stain ᛁ h - - a ... birsu sun sin ... þur sin.** I namnet **birsu** är **b** »mycket svagt», »**i** är djup, **r** är nedtill fullt tydlig, övre delen säkert skönjbar, **su** säkra».

Ornamentiken är ovanlig och vittnar om stor talang. Mitt på stenytan ligger en vingad drake i en åttformig figur. Huvudet reser sig uppåt på h. sidan, och kroppen slutar i en fot nedtill på v. sidan. Vingarna, som äro tecknade med vingpennor, äro utsträckta tvärs över stenen; spetsarna nå på båda sidor fram till runslingorna. Runorna äro anbragta i två ormslingor, som följa stenens ytterkanter. Huvudena bita i den vingade drakens kropp. En vingad drake finns också på ristningen U 305, som måhända är utförd av samme ristare. F. ö. är en sådan figurteckning ovanlig på uppländska runstenar. En vingad drake förekommer även på U 107.

Inskriften består av två satser med samma formulering, en i vardera ormslingan. Stenen är rest till minne av två olika personer, och av inskriften framgår icke, huruvida de stått i något släktskapsförhållande till varandra.

Om namnet *Vigæiʀʀ* se Sö 214, om *Full(h)ugi* Sö 228, U 41, om *Fastlaug* E. Wessén, *Nordiska namnstudier*, s. 101. Det fjärde namnet har ändats på **-su**. Det övriga är svårt skadat. Brate har, ehuru med stor tvekan, läst **birsu**, och detta stämmer rätt väl med äldre läsningar. Om namnet *Birsa* se U 79 och 189.

Om runan 2 har varit **l**, blir första namnet i inskriften **ulfaiʀ**, d. v. s. *Ulf(g)æiʀʀ* Ulvger. Detta namn är känt från två uppländska inskrifter: L 42 Jädra, Övergrans sn och L 77 Focksta, Hagby sn, en gotländsk: den nyfunna inskriften från Timans, Roma sn (**ulfuair**) och en norsk: från Tjore, Sole sn, Jæderen (enligt Lind). Om namnet *Ulf(g)æiʀʀ*, varav fsv. *Ulvar*, isl. *Ulfarr* synes vara en utveckling, se O. v. Friesen i *ANF* 56 (1942), s. 279. — Om runan 2 har varit **t**, blir namnet **utfaiʀ**, d. v. s. *Uddgæiʀʀ* Uddger (med **f** felaktigt för **k** eller **g**). Detta namn är sannolikt belagt i ett par medeltida urkunder (Lundgren-Brate: *Odger*), och det förekommer några gånger på Island (Lind).

296. Skånela kyrka.

Pl. 1.

Litteratur: B 44, L 481, D 2:134. J. Peringskiöld, Monumenta 3, bl. 117; O. Celsius, SR 2, s. 57, 404; G. Stephens, ONRM 2, s. 787; UFT h. 6 (1877), s. 24; E. Brate, Anteckningar (ATA); Sveriges kyrkor, Uppland 4 (1920), s. 412.

Äldre avbildningar: P. Helgonius o. J. Hadorph, träsnitt (i Monumenta 3 och B 44); Dybeck a. a.; Brate foto 1908 (ATA).

Runstenen sitter inmurad på utsidan av kyrkans västra gavel, 0,76 m. från marken, 3 m. under fönstret.

Inskriften finnes icke i Bureus' samlingar, ej heller är den omnämnd i *Ransakningarna*. Enligt Peringskiöld fanns den »i västra kyrkiomuren». O. Celsius har upptecknat inskriften den 4 juni 1727: »en röd sandsten, slät, på västra gaflen uthantil». — Dybeck: »Af de flere utaf Bure nämnde runstenar, hvilke finnas i Skånila kyrkas murar, är för närvarande blott denne synlig. Han är af mörkröd sandsten och har sin plats i kyrkans vestra gafvel.» Dybeck uttrycker sig felaktigt, då han påstår att denna runsten varit omtalad av Bureus.

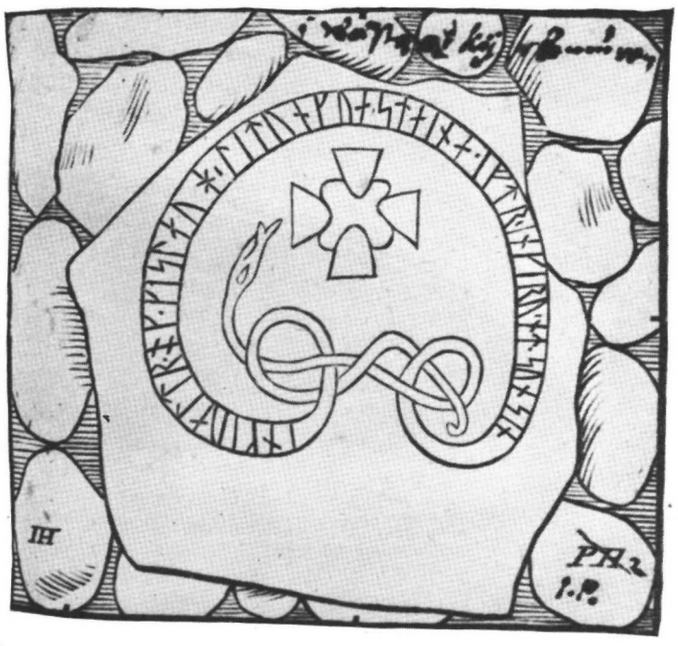

Fig. 3. U 296. Skånela kyrka. Efter B 44.

Sandsten, skarpt röd till färgen. Höjd 1 m., bredd 0,88 m. Ristningen är tämligen tydlig, med undantag av de första runorna, som ha blivit svaga till följd av flagring.

Inskrift:

inkiualtr ᛁ ok ᛁ kislauh ᛁ litu ᛁ hkua ᛁ staina ᛁ eftr ᛁ inkimunt ᛁ sun sin
5 10 15 20 25 30 35 40 45 50

Ingivaldr ok Gislaug letu haggva stæina æftiʀ Ingimund, sun sinn.

»Ingevald och Gislög läto hugga stenarna efter Ingemund, sin son.»

Till läsningen: Icke stungna äro 3, 12, 24, 39 **k**, 20 **i**. Tydligt stunget är 33 **e**, med ett kort tvärstreck tvärs över hst. Inskriftens båda **r** (r. 9 och 36) ha formen ᚱ, d. v. s. bst går in till mitten av hst. Intet sk finnes vid inskriftens början och slut, ej heller efter 47 **n**. — Hadorph o. Helgonius: 23 **a**, 33 **i**, 41 **r**. — Celsius: 23 **h**, 33 **e**, 41 **m**. — Dybeck: 23 **h**, 33 **e**, 41 **m**. — Brate: 23 **h**, 33 **e**, 41 **m**.

Inskriften talar om två stenar till minne av Ingemund. Var den andra finnes är okänt.

Ristningen är säkerligen relativt sen. Därom vittnar särskilt **r**-runans form. Ornamentiken är otymplig med ett illa format ormhuvud och med rundjurets hals och stjärt onaturligt smala i förhållande till den inskriften bärande kroppen. Jfr U 49, 50.

Om mansnamnet *Ingivaldr* se U 183, om *Ingimundr* U 72, om kvinnonamnet *Gislaug* Sö 175.

297. Skånela kyrka.

Pl. 2.

Litteratur: B 1133, L 482. J. Bureus, F a 6 s. 213 (Rhezelius), F a 5 n:r 336 a, F a 1 s. 75; J. Peringskiöld, Monumenta 3, bl. 117; O. Celsius, SR 2, s. 56; F. Burman i Nova Acta R. Soc. Scient. Ups., Vol. 5 (1792), s. 307; UFT h. 6 (1877), s. 24; Sveriges kyrkor, Uppland 4 (1920), s. 412.

Äldre avbildningar: P. Helgonius o. J. Hadorph, träsnitt (i Monumenta 3 och B 1133).